

רע"פ 2588/16 - אנואר שלבאיה נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 2588/16

לפני:
המבקש: כבוד השופט ח' מלצר
אנואר שלבאיה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת נ' אהד), מתאריך 23.03.2016, ב-עפ"ת 38384-03-15

בשם המבקש: עו"ד חזי כהן

בשם המשיבה: עו"ד דגנית כהן-ויליאמס

החלטה

1. לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת נ' אהד), ב-עפ"ת 38384-03-15, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית המשפט השלום לתעבורה בפתח תקווה (כב' השופטת ט' אוסטפלד-נאוי), ב-פ"ל 4125-02-14.

לצד בקשת רשות הערעור, הוגשה גם בקשה לעיכוב ביצוע של עונש המאסר שהושת על המבקש. בהקשר זה הוריתי למשיבה להגיש תגובתה לבקשת רשות הערעור, והוריתי כי עונש המאסר בפועל שהושת על המבקש יעוכב עד למתן החלטה אחרת.

להלן אביא הנתונים הנדרשים להכרעה בבקשה.

רקע והליכים קודמים

2. בתאריך 08.09.2014, בית משפט השלום הנכבד הרשיע את המבקש, על פי הודאתו, בעבירות הבאות: נהיגה בזמן פסילה (עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] התשכ"א-1961 (להלן: פקודת התעבורה)), נהיגה ללא פוליסת ביטוח בת תוקף (עבירה לפי תקנה 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970), ונהיגה ללא רישיון תקף (עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה).

3. מעובדות כתב האישום שהוגש עולה כי בתאריך 02.02.2011, המבקש נהג בזמן פסילה, ללא ביטוח וזאת בזמן שרישיון הנהיגה שלו פקע עוד בשנת 1989.

4. בתאריך 23.02.2015, בית משפט השלום הנכבד גזר את דינו של המבקש והשית עליו את העונשים הבאים: 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל, 10 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, לבל יעבור המבקש עבירות של נהיגה בזמן פסילה, או נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף מעל שנה, 11 חודשי פסילה בפועל (כאשר ימי המאסר לא יבואו במניין ימי הפסילה), ו-12 חודשי פסילה על תנאי, למשך שלוש שנים.

5. המבקש ערער על גזר דינו של בית משפט השלום. ערעורו של המבקש הופנה כנגד רכיב המאסר בפועל שהושת עליו, כאשר טענתו העיקרית היתה שבית משפט השלום הנכבד שגה שעה שהשית עליו עונש מאסר בפועל, בשים לב לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות וכן לנסיבותיו האישיות ולהליך שיקומו.

6. בתאריך 23.03.2016, בית המשפט המחוזי הנכבד דחה את ערעורו של המבקש בקובעו, בין היתר, כדלקמן:

"עיון בגזר הדין שניתן בבית משפט קמא מלמד על גזר דין מנומק, נתמך בפסיקה, נותן משקל לחומרת העבירה, מאוזן ואינו מחמיר עם המערער כלל ועיקר. לא מצאתי כי יש מקום להתערב בגזר הדין".

על פסק דינו של בית המשפט המחוזי הנכבד הוגשה בקשת רשות הערעור שבפני.

נימוקי הבקשה למתן רשות ערעור ותגובת המשיבה

7. במסגרת בקשתו לרשות ערעור המבקש מלין על חומרת העונש שהושת עליו. בתוך כך, המבקש טען כי הערכאות הקודמות שגו משלא נתנו את המשקל הראוי למספר נסיבות, וביניהן: לשיקולי השיקום, ולהמלצת שירות

המבחן לשלב את המבקש בתכנית טיפולית ולהימנע מהטלת עונש מאסר בפועל; לשינויים שערך המבקש בחייו, ובכללם, הוצאת רישיון נהיגה והשלמת תהליך טיפולי פרטי בהצלחה; לנסיבותיו האישיות, וביניהן, היותו כבן 53, אב לחמישה, סב לנכדים, המתפרנס מטיפול באנשים עם מוגבלויות; וכן לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ולציפייה שנוצרה אצלו כי עונשו יוקל, בשים לב לכך שבית המשפט המחוזי דחה דיונים על מנת לעקוב אחר התהליך הטיפולי בו נטל המבקש חלק.

8. בתגובתה, המשיבה טענה כי הבקשה איננה עומדת בקריטריונים, אשר הותוו לצורך מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי", בשים לב לכך שעניינה של הבקשה הוא בחומרת העונש שהושת על המבקש, וזה איננו חורג, לשיטתה של המשיבה, ממדיניות הענישה הראויה במקרים כגון דא.

דיון והכרעה

9. לאחר עיון בבקשה ובחומר שצורף לה, ובתגובת המשיבה לבקשה הנני סבור כי דין הבקשה - להידחות. אנמק בקצרה מסקנתי זו להלן.

10. הלכה היא כי בקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תתקבל במקרים מיוחדים, בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית רחבת היקף וכבדת משקל, בעלת השלכות ציבוריות החורגות מד' אמותיהם של הצדדים לבקשה, או בנסיבות המעוררות חשש מפני עיוות דין, או אי-צדק חמור שנגרם למבקש (ראו: ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982); רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.07.2013); רע"פ 8531/15 עליה נ' מדינת ישראל (14.12.2015) (להלן: ענייןעליה)).

11. זאת ועוד - הבקשה שלפני נסובה, כל כולה, בחומרת העונש, אשר הושת על המבקש. בהקשר זה, נקבע כי, ככלל, לא תינתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" על חומרת העונש, אלא במקרים מיוחדים בהם מתגלה סטייה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות (עניין עליה; רע"פ 3929/09 דהן נ' מדינת ישראל (16.08.2009); רע"פ 4491/14 סורן נ' מדינת ישראל (29.6.2014)).

בענייננו, העונש שנגזר על המבקש - איננו חורג ממדיניות הענישה הנהוגה והמקובלת במקרים כגון אלה (ראו למשל: רע"פ 280/16 רדיע נ' מדינת ישראל (19.01.2016)). עוד ראוי לציין, כי העבירות שיוחסו למבקש בכתב האישום הנוכחי, מצטרפות לעברו התעבורתי הכבד, הכולל, בין היתר, 20 הרשעות קודמות - מתוכן 13 הרשעות בגין נהיגה ללא רישיון תקף, ו-3 הרשעות בגין הרשעות של נהיגה של נהיגה בזמן פסילה. כן ריצה המבקש עונש מאסר בפועל בן 6 חודשים, בגין הרשעה בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, שלא הרתיע אותו מלחזור ולבצע עבירות נוספות.

די בטעמים אלו, כשלעצמם, כדי לדחות את הבקשה שלפני.

12. למעלה מן הצורך, אוסיף ואציין כי גם לגופם של דברים דינה של הבקשה - להידחות. טענתו של המבקש בדבר חלוף הזמן והתמשכות ההליכים בעניינו - אין בה ממש. עיון בגזר דינו של בית משפט השלום מעלה כי המבקש לא התייצב לדיונים בעניינו, עד שההליכים נגדו הותלו, חודשו, ושוב הותלו, ועל כן משפטו נפתח רק בתאריך 28.04.2014. משכך אין למבקש אלא להלין על עצמו.

9. זאת ועוד: לא מצאתי פגם בכך שהערכאות דלמטא לא אימצו את המלצת שירות המבחן בעניינו של המבקש, ואסביר: תסקיר שירות המבחן משמש כלי עזר חשוב בידי בית המשפט ומסייע לו לעמוד על נסיבותיו האישיות של הנאשם ועל סיכויי שיקומו. עם זאת, בפסיקה נקבע כי תסקיר שירות המבחן איננו מחייב את בית המשפט, אשר בוחן מגוון שיקולים רחב יותר מאלו אותם בוחן שירות המבחן (ראו: ע"פ 1170/15 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 18 (11.1.2016); רע"פ 8344/15 מחאמיד נ' מדינת ישראל, בפסקה 7 (8.12.2015)).

10. נוכח כל האמור לעיל, הגעתי למסקנה כי המקרה שלפני איננו מצדיק מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי". משכך - בקשת רשות הערעור נדחית.

11. המבקש יתייצב לריצוי עונש המאסר שנגזר עליו - בתאריך 26.10.2016 עד לשעה 10:00, שאז יתבטל עיכוב הביצוע שעליו הוריתי - בבימ"ר הדריים, או במקום אחר על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות, או דרכון. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, טלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, ט"ז באלול התשע"ו (19.9.2016).

שׁוֹפֵט